

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katal. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 29.

V Ljubljani, v sredo 5. februvarija 1896.

Letnik XXIV.

Krošnjarstvo z vero.

Kakor kažejo dogodki v Sredu, o katerih nam poročajo najnovejša poročila, kmalu izgine iz bolgarske ustave § 38., ki določuje, da prestolonaslednik bolgarski ni prisiljen biti pravoslavne vere.

Knez Ferdinand, ki je pred časom dognal s pomočjo Stambulova, da se je ta določba vsprejela v ustavo, jel se je po padcu Stambulova umikati opoziciji, ki je vedno zahtevala, da mora biti prestolonaslednik pravoslavne vere, kakor je tudi ves narod bolgarski pravoslaven. Knez Ferdinand je najprej imel premagati ugovore svoje soproge, o kateri se govori, da neče ničesar slišati o kaki prekrstitvi Borisovi ter da se hoče vrniti k staršem, ako bi se to vkljub njeni volji zgodilo. Nato je šel po svetu k svojim in njenim sorodnikom, da jim razmere pojasni ter jih skuša prepovoriti, naj bi se sprijaznili s to zadevo. Po svojih zastopnikih se je knez razgovarjal tudi z različnimi državami, sam pa je osebno prosil avdienco tudi pri papežu Leonu XIII. — Kaj da je gnalo kneza bolgarskega k papežu, seveda ne vemo, kajti, kar listi poročajo, da bi bil prosil sv. Očeta dovoljenja za prestop svojega sina v pravoslavlje, tega mi ne verujemo, ker Ferdinand kot katolik vé, da se cerkev pri dogmah ne more z nikomur pogajati. Tega namena torej Koburg ni mogel imeti. Drugi listi poročajo, da je hotel papežu pojasniti svoje težavno stališče, ter da se mora prestolu odpovedati, ako v tem oziru ne vstreže javnemu mnenju.

Iz poročil raznih listov je jasno, da je dobil knez Ferdinand v Vatikanu jasen odgovor. Zato je tudi hitel domov, da ondi zopet krošnjari z vero svojega sina za prestol, ki je omajan, in ki ga bo najmanj vtrdil s takim svojim postopanjem. Po našem mnenju namreč Ferdinand s tem svojim korakom nikakor ne bo zadostil zahtevam Rusije, ki vodi vso to stvar, in ki dosledno in vstrajno deluje na to, da se čim preje knez Ferdinand odstrani iz de-

žele, da nastopijo zopet razmere, kakor so vladale v prejšnjih časih na Bolgarskem, ko je ondi še neomejeno vladal ruski osvoboditelj.

Boj, ki se sedaj bije v Bolgariji, je važen v verskem in političnem oziru. Bati se je, da za sedaj zmaga ruski vpliv, da se Bolgarska v verskem in političnem oziru zopet bolj približa Rusiji. Knez Ferdinand, ki se je vdal za ceno prestola ruskim intrigam, pa je lahko prepričan, da je s tem sebi in deželi le slabo vstregel, kajti, kedor zaradi svetne časti in slave krošnjari z vero, pač ne more pričakovati blagoslova božjega in mi smo prepričani, da je prekrščenje princa Borisa prvi smrtonosni vdarec zanj in za njegovo dinastijo.

Manifest kneza Ferdinanda, s katerim je o svojem prenaprjenem koraku včeraj obvestil bolgarsko ljudstvo, se glasi doslovno: „Da izpolnim obljubo, katero sem izrekel ljudskemu zastopstvu na knežjem prestolu, naznanjam svojemu ljubljenu narodu, da sem vporabil ves trud in vse svoje moči, da bi odstranil ovire, ki se stavijo izpolnitvi vroče želje celega naroda, prestopu prestolonaslednika v naročje narodne cerkve. Ker sem zadostil svoji dolžnosti s tem, da sem spoštoval vse one, od katerih je odvisna povoljna odstranitev zaprek, ki so zavirale rešitev osodepolnega vprašanja, katero je globoko vplivalo na ves narod, in ker so splavale po vodi vse moje nade, ker namreč nisem našel tam koder sem pričakoval, dovoljnega spoznanja, kakoršnega je treba za Bolgarsko, sklenil sem, zvest svoji prisegi, katero sem dal svojemu ljubljenu narodu, osebno odstraniti vse zapreke in položiti na oltar domovine neizmerno in najtežje žrtev. Vsled tega naznanjam vsem Bolgarom, da se vrši sv. birma prestolonaslednika princa Borisa trnovskega po obredu pravoslavne cerkve na dan Marijinega očiščevanja, 2. februvarija t. l. Naj blagoslovi kralj vseh kraljev ta moj korak in naj obvaruje v jedinstvi mojo domovino in rodino.“

Demonstracija v Piranu

proti hrvatskim in slovenskim poslancem isterskega deželnega zbora in njihov odmev.

Ker so se objavila različna poročila o demonstracijah od dne 10. januarija, katera poročila se ne strinjajo z resnico in ker nam ni bilo mogoče, zavrnuti ta tendenciozna zavijanja v deželnem zboru, objavljamo s tem ves resnični dogodek.

Dne 10. januarija t. l. potovalo nas je osem podpisanih deželnih poslancev s parnikom „Quieto“ iz Poreča v Trst. Zaradi silno viharne burje pa smo morali izstopiti v Piranu, kakor vsi drugi popotniki. Ze na parobrodu najeli smo si omnibus, katerega nam je bil radovoljno prišel ponujat voznik Dolce. On nas je spremljal do kavarne „dei Signori“ zato, da ne bi najeli drugih voz, kateri so nam bili tudi na ponudbo. Dva nosača prevzela sta našo prtljago, in sicer mož, star kacic 50 let, in dečku je bilo kacic 16 let, zadnji s črnim znamenjem na obrazu; oba bila sta zelo zadovoljna, da si kaj prislužita.

Na pomolu insultirali so nas piranski „signori“ infamno. Razgrajaleci spremljali so nas iz pomola po vsem mestu in so neprenehoma kričali: „Fora i sciaivi!“ „In mar con loro!“ „Farabutti!“ „Abasso Spinčić!“ „Pereat Mandić!“ itd.

V takem položaju se nismo mogli zaustaviti v mestu, toliko manje, ker tudi ni bilo nikjer videti kake straže in ker župan dr. Fragiaco tudi ob času znanih izgredov zaradi uradnih napisov ni hotel skrbeti za red. Rekli smo vozniku, naj napreže in za nami pride. Pričakovali smo ga na planem, na burji poleg trdnjavijskih zidov.

Ker dlje časa ni bilo voza, poslali smo dečka, ki je nosil prtljago, gledat, da-li pride. Deček se je kmalu vrnil s poročilom: „Ne, nego gospodje pridejo“ — „no, ma vien i siori“. Voznik res ni prišel. Gotovo so ga razgovorili „signori“. Na mesto njega prišli so ti in nas na razne načine zasramovali in se nam grozili. Med drugim šel je mimo nas neki Pietro Amoroso in se kmalu vrnil, ne da bi

LISTEK

Dozdevna ljubezen.

Roman. — Spisal knez M. N. Volkonskij.

(Dalje.)

Pred odhodom v Favorit se je bilo določilo, odpraviti se po cesti v Ebersteinschloss. Ta grad bil je znamenit zato, ker takih cvetic, kakor tam, ni bilo moči najti nikjer. Tako je zagotavljal Knaus, ljubitelj cvetic in sam vrtnar, zato se je trdno določilo, da se pojde preje v ta grad, kakor v Favorit. Do njega, kakor tudi do Favorita bilo je dve uri.

Jutro bilo je solnčno, a ne vroče, in lahek veter, pihljajoč nasproti kočijam, igral se je veselo s trakovi, cveticami in krajci ženskih klobukov.

Bahtemin se je veselil nevedé tihega vremena in, pogledujé ča-ih v lice grofice, primerjal je je v mislih nehoté z licem Taše. Jednakosti v črtah bilo je malo. Očividno je morala biti Taša v obličji bolj očetu podobna, a bilo je nekaj nerazjasnjene in neumljivega v smehljaji in očeh, kar je sestavljalo podobnost mej mat-rjo, in kar je Bahteminu posebno ugajalo.

„O čem pa premišlujete, Štefan Aleksejevič?“ obrnila se je Ljvova nepričakovano naglo k Bahteminu.

Govorila je ves čas z grofico in Kašinskim.

Bahtemin se je predramil.

„Prav, da vam ne morem povedati, Katarina Aleksandrovna,“ odgovoril je. — „O ničemur.“

„A kdo vam je to povedal?“ vprašal je smeje se Kašinskij.

Štefan Aleksejevič ni razumel.

„Kdo mi je kaj povedal?“

Kašinskij je pokimal z glavo in zasmejal se močneje.

„To, o čemur mislite,“ objasnil je Bahteminu, ki je pogledal na-nj z začudenjem in z nekakim sovraštvom.

Štefan Aleksejevič ni odgovoril ničesa. Ljvova in grofica ste se nasmehnili.

„A kako krasno vreme je danes,“ dejala je grofica, da bi povedala kar-koli. — „Vedno se bojim govoriti o vremenu, da bi me ne gledali grdo,“ popravila si je, — „toda vender, koliko časa je že toplo. A ko smo bili prišli sem, pomnite, kak mraz je bil!“

Potresla je z rameni in začela vzpominjati, kako je bilo mrzlo, kako ste se dolgočasili in kako se je mučila za Tašo, katera se je začela prvi čas v Badenu naglo hujšati in bledeti.

„A sedaj se ne more reči tega o grofici,“ prestrigel jo je Kašinskij. — „Se danes sem se je veselil. In kako se rudeči, ta plašič,“ pristavil je in pokazavši si na ramena, nasmehnil se grofici ki se je tudi nasmehnila, a ped plašč, ne da bi zapazil, pokazala mu tri anglijski sklenjene prste, da bi Taše ne gledal grdo.

„Suho je drevo — jutri je petek!“ dejala je grofica, iskala, kje bi potrkala po vozu in potrkala po njega dvericah.

Kašinskij se je zasmejal.

„Suho, suho“ . . . ponovil je z veselim smehom in tudi potrkal s prstom. — „Pihni, pljuni, kako je to?“

Naslonil je glavo nazaj in pogledal z velikimi, okroglimi, smehljajočimi se očmi v obličje grofici ter delal kakor da pljuje.

„Ne, res,“ rekla je grofica z nekoliko nižjim glasom. „Res sem se bala za njo.“ . . .

5 15 M. M. Baum

bil sam demonstriral. Pršla sta tudi dva mlajša gospoda in šla skozi vrata malega ob cesti stoječega poslopja v neki vrt, morda zato, da bi s svoje strani pričakovala voz.

Baš ko sta ta dva prišla po glavni cesti, približalo se je štiri ali pet drugih po stranski poti tako, da so stali pred nami na cesti. Drugi, ki so bili na strani proti mestu, so kričali in kamenje pobirali.

V tem kritičnem položaju in brez varstva odločili smo, iti dalje po cesti. Sli smo in spremljala sta nas nosilca prtljage, zasledovali nas pa „signori“, kateri so kričali, žvižgali, zmerjali nas in kamenje metali za nami. To je trajalo skoro pol ure. Starejšega nosilca bili so demonstrantje nekoliko zaustavili, a došel nas je na križpoti, kjer vodi od glavne ceste v Porto Rose. Tu sta izjavila oba nosilca, da nečeta več dalje iti. Ko sta bila plačana, izjavil je starejši, da se skoro boji, povrniti se v mesto — „go quasi riguardo tornar in città“. Morali smo torej sami nositi dalje prtljago.

Kmalu sti nas pretekli dve kočiji, jedna zaprta, druga odprta. Opravičeno smo takoj mislili, da so onih pet do šest vozečih se oseb emisarji. Bili so močno zaviti, da bi se jih ne spoznalo. Samo oni so nas mogli videti, da smo nosili prtljago na ramenih, kar je „Piccolo“ poročal že dne 11. januarija.

V Strunjanu smo slučajno naleteli na voz nekega v Trstu nastanjenega Hrvata Brajkovića. Na tem vozu peljala sta se podpisana dr. Stanger in S. Q. Cosulich s prtljago vred do Izole, kjer sta se nadejala dobiti in najeti vozov za vse. Ali tam se jim je na kratko in osorno odgovorilo: „Danes ne naprežemo.“

Tega si ne moremo drugače razlagati, nego da je bil dotični voznik opozorjen po prej omenjenih emisarjih in je vedel, da mi potrebujemo kočije. Kajti dra. Stangerja in Cosulicha ne pozna nikdo v Izoli. Morala sta torej, pustivša prtljago v Izoli, peš hoditi do Kopra, kamor sta dospela popolnoma utrujena.

Nas šest ostalih šlo je peš za njimi iz Strunjana. Pred Izolo zvedeli smo od vračajočega se Brajkovića, da ni bilo mogoče dobiti vozov. Morali smo torej hoditi za svojima tovarišema v mraku, po cesti ob morju, v vedni nevarnosti. Iz Izole brzojavili smo okrajnemu glavarstvu v Koper, proseči kočije in asistenco in naznanjajoči na kratko, kar se je dogodilo. Ob tej priliki čule so se tudi v Izoli nekatere psovke proti Slovanom. Tudi eden prej omenjenih dveh voznikov, ki sta se vračala iz Kopra, zakričal nam je pred Izolo: „fora i sciavi!“

Prišli smo do pred Kopra, ne da bi bili srečali srčno zaželjene pomoči. Pač pa smo zapazili, da sta dva mlada moža prežala za cerkvijo v Semedeli, ki sta, opazivša nas, brzo korakala v mesto; najbrž za to, da naznanita naš prihod svojim zavaznikom. Bila je že tema in mi po 4¹/₂ urni hoji popolnem nezmožni še dalje hoditi. Posilili smo se še in šli, da nam ni bilo treba iti v mesto, po daljši poti še kak kilometer, v kasarno finančne straže pri sv. Nazariju pred Kopro, kjer smo bili sprejeti najprijaznejše.

Takoj smo pri c. kr. okrajnem glavarstvu pis-

„Da, da!“ . . . dejal je Ardaljon Matvojevič, veselo smeje se — „a sedaj smo potrkavali in popljevali — vse boče dobro!“

A mahoma ste lici grofici strašno pobledeli.

„Poglejte, kaj je tam!“ vskliknila je prestrašeno, kazaje z roko naprej.

Kašinskij in Bahtemin sta se obrnila.

Koleselj, v katerem se je peljala Taša, ki je bil daleč pred kočijo „starčkov“, se je hipoma ustavil in Ilija Dmitrijevič, naglo skočivši ven, je hitel po cesti.

Groza in strah sta grofici ostala in celo presenečeni kočijaž, mesto da bi vozil Ljvovu nasproti, kar bi bilo najpametnejše, se je ustavil in čakal, da se je približal.

„Za Boga, kaj pa je!“ vznemirjala se je grofica. Bila je vsa bleda, omahovala in silila odpreti dverci koleselja, da bi izkočila. — „Za Boga! . . . Taša . . . s Tašo je nekaj,“ ponavljala je križaje se.

„Ilija Dmitrijevič, kaj je tam pri vas?“ vskliknil je Bahtemin.

Ljvova se je tiščala v kotu, kakor da je ona kriva tega dogodka. (Dalje sledi.)

meno proizvedovali o osodi naših dveh tovarišev in precej obširno popisali, kar se je dogodilo. Po finančnem stražarju pa smo doznali ustmeno, da pri okrajnem glavarstvu nič ne vejo o njiju in da so odšli vozovi in žandarmi v Izolo — se ve, za nas prekasno. Ko so se pozno v noč vrnili iz Izole, zvedeli smo, da sta dr. Stanger in Cosulich v varnosti pri nekem v javni službi nahajajočem se Hrvatu v Kopru. Drugo jutro odpeljali smo se vsi s kočijami iz Kopra v Trst.

A čudili smo se vsi, da nas c. kr. okrajno glavarstvo ni še isti večer zaslislalo v kasarni. Sploh tudi pozneje nismo bili zaslislani, izvzemši dvojico nas.

To je resnični opis onega, kar se nam je dogodilo dne 10. t. m. Za to jamčimo s svojo častjo.

Tržaški „Il Piccolo“ je na kratko, a z vidnim veseljem popisal ta dogodilja v svoji številki od 11. t. m. in pripoznal demonstracije v mestu Piranu in izven mesta.

Italijanski poslanci sami pripoznavajo privatno, da se je demonstracija proti slovanskim poslancem vršila v Piranu, pristavljajo pa, da je bila naperjena samo proti nekaterim. Oni pripoznavajo tudi, da so bili v Kopru obveščeni o našem prihodu še prej nego smo mi tje prišli. To je bilo mogoče samo brzojavno ali po onih 6 ljudeh v dveh kočijah. V „Piccolo della sera“ od 13. januarija zasmehuje se nas, da nismo imeli poguma, iti v Koper.

Pri vsem tem pisala sta dne 13. januarija istočasno poluradna „Triester Zeitung“ in „Piccolo“, da so po uradnih poizvedbah šli slovanski poslanci popolnem nemoteni po Piranu. To je skrajna neresnica. Proti nam so demonstrirali iz pomola po vsem mestu in sicer ne pobalini, nego signori.

Se večja neresnica je, kar je znani piranski župan dr. Fragiaco baje ustmeno poročal njegovi ekscelenci gospodu namestniku, da so Piranci zato demonstrirali proti nam, ker da smo provokatorično ogledovali dvojezično tablo na sodnem posloju. „Piccolo“ sam trdi v svojem dotičnem prvem poročilu, da smo z „riservato e imbronciato“ vedenjem korakali po mestu. In res, hodili smo po pomolu in po mestu, ne da bi se ozirali, in nobeden od nas ni niti videl sodnega poslopja in torej tudi ne table na njem. Nobeden od nas tudi ne ve, kje stoji sodno poslojje! Vsaki čas smo pripravljeni priseči tudi na to.

Demonstracijo samo pa nadkriljuje še vedenje italijanskih poslancev in italijanskih poslušalcev v seji deželnega zbora dne 17. januarija. Ko se je v tej seji poslanec Spinčić samo dotaknil onih dogodkov in so italijanski poslanci slišali samo besedo Pirano, ustali so vsi, raznovrstno kričali in se je med drugim prav razločno slišalo, da so rekli, posl. Nic. Venjer: „Rispettate Pirano!“ posl. dr. Benatti: „Avete avuto quello che meritate!“ posl. dr. Vergottini: „In altro paese vi avrebbero ucciso!“ Te besede smo slišali. Poslanec Spinčić je nadaljeval svoj govor glasno zahteval, naj se v zapisnik seje upišejo besede posl. dr. Vergottinija, katere je govornik ponavljal v italijanskem jeziku in opozoril tudi vladnega komisarja na to svojo zahtevo.

Poslušalci na Galeriji ploskali so vsem tem vsklikom in jih odobrvali z „bravo!“ „bene!“ ter posebno dru. Vergottinija glasno pritrjevali z besedico „si, si!“

Predsednik ni opominjal nobenega poslanca zaradi tega — vladni komisar je molčal.

Poreč, dne 24. januarija 1896.

Cosulich, Jenko, Kompore, Mandić, Spinčić, dr. Stanger, dr. D. Trinajstić, dr. M. Trinajstić.

Koroški deželni zbor.

Iz Celovca, 2. febr.

VI.

Ohranitev kmetijskih posestev.

Kakor sem omenil v zadnjem svojem poročilu, izročil je mil. knezoškof dr. J. Kahn v 16. seji dne 25. jan. zbornici samostojni predlog o ohranitvi kmetijskih posestev. Znameniti predlog se glasi:

„Visoki deželni zbor naj sklene zakon po teh-le načelih:

Člen I. Sedaj obstoječa kmetijska posestva se imajo ohraniti za vso bodočnost; 1. ta posestva se imajo ceniti in določiti kot cele, — pol — itd. kmetije. 2. Sedanja posestva se ne smejo siloma spremeniti.

Člen II. Radovoljno se sme v bodoče samo v sledečih slučajih spreminjati: 1. Jednota (puša) se sme kupecu samo tedaj prepustiti, ako jo kot samostojni jedini posestnik obdeluje. 2. Da se menjajo jednake jednote. 3. Da se dvojnata kmetija razdeli v dve kmetiji z dvema posestnikoma in lastnikoma. 4. Da se cela kmetija razdeli v dvojnati. 5. Se prodajo take jednote, po katerih pride jedna kmetija po nakupu v višjo, druga po prodaji v nižjo vrsto. 6. Ko se posestva po nakupih zaokrožujejo in priraste cela jednota, se ima na drugi strani odcepiti nova jednota iste vrednosti.

Člen III. Če se iz katerega koli vzroka razprodajo večje skupine posestev, zlasti take, ki so nastale po nakupu manjših kmetijskih posestev, potem velja za ravnilo 1. da se ohrani prvotno veliko posestvo zaokroženo v roci jednega posestnika in lastnika; drugi deli naj preidejo po jednotah na samostojne kmetijske posestnike in lastnike. 2. Če se prostovoljno zopet uredijo od velikih posestnikov kmetijska posestva, potem naj se onim, ki jih kupijo, dovoli v sledečem členu dovoljena podpora.

Člen IV. Vsakokratni deželni odbor se po natančnejih postavnih določbah pooblašča, da pri predstojajočih premembah posestva in lastništva s pomočjo dež. hipotečne banke: 1. dovoljuje daljša posojila z anuitetami; 2. posreduje s tem, da nakupuje posestva in jih oddaje v najem.

Člen V. Pri predstojajočih izpremembah naj poslujejo v pomoč dež. odboru v posameznih slučajih komisije, obstoječe iz: a) dveh razboritih kmetov, b) komisarja dež. odbora, c) komisarja c. k. dež. vlade. 2. Za omenjene premembe naj se prosi za primerne davčne olajšave.

Zdela naj to postavo gospodarski odsek v zvezi z juridično-političnim. Postavni načrt naj se predloži še v tem zasedanju.

Prvo branje tega predloga se je vršilo v 17. seji, dne 27. januarija in je povzročilo obširnejšo debato.

Knezoškof dr. Kahn utemeljuje svoj predlog v obširnem govoru in pravi, da si je svest mnogih težav za tako postavo, ki se pa morejo še odstraniti. Tudi se s to premembo ne bode že vse doseglo za kmetijski stan, a ona je podlaga za potrebne nadaljne preosnove. Glavni cilj je stalnost kmetijskih posestev, da se ohrani mnogoštevilni in stalni km. stan. Sedaj je še mogoče ohraniti kmetijski stan po takih reformah; v dveh, štirih letih to ne bode več mogoče vsled sedaj vladajočega gospodarskega sistema in pride tudi pri nas do žalostnih razmer, kakoršne so v Italiji, Angleškem. Če propade km. stan, ga bo težko obuditi znova.

Nato govornik označuje in vtemeljuje posamezne odstavke svojega predloga, pri tem kazaje na načela in mnoge praktične slučaje, ki so vodili pri sestavi tega predloga. Govornik kaže tudi na težave takega zakona, a pravi, če treba v to žrtev, zasluži jih baš kmetijski stan, ki v prvi vrsti daje cerkvi duhovnikov, državi uradnikov in sodnikov ter vojakov, družbi zdravnikov in pravnikov, obrtu delavcev in tehničnih močij. Res, da težave ne bodo male, ker ugovarjalo se bode, da bodo posestva potem zgubila vrednost, da so sedanje postave novemu predlogu nasprotne, itd.; a vse te navidezne težave se bodo dale odstraniti. Konečno zagotavlja govornik, da rad sprejme vsaki nasvet.

Pri debati o predlogu je najprej govoril dr. Steinwender, ki je pripoznal dobri namen predloga, a zatrjeval, da na Koroškem ni razdeljevanje kmetijskih posestev vzrok propadanju kmetijskega stanu, marveč to, da večji posestniki nakupujejo manjša posestva. Pravi, da se posestva ne morejo povsod razdeliti po jednotah. Z nekaterimi izglede kaže, kako veliki posestniki nakupujejo kmetijska posestva. Govornik poudarja, da se predlog v celoti ne bode mogel sprejeti, da je pa začetek agrarični akciji, ki se ima pričeti v deželnem zboru.

Dr. Abuja ima raznovrstne pomisleke proti predlogu. Navaja razne vzroke propadanja kmetijskega stanu: da pada zemljiška renta, denarno gospodarstvo, zadolženje itd. Konečno predlaga, naj se predlog izroči posebnemu odseku 7 članov.

Dr. Prettner se vjema z dr. Steinwenderjem in ponavlja razne pomisleke. Konečno poudarja, da treba knezoškofa zahvaliti za to, da je to stvar sprožil v deželnem zboru, in da to kaže, da hoče „nasprotna“ stranka sodelovati v gospodarskih zadevah v korist deželi.

Knezoškof na to odgovarja predgovornikom na razne izražene pomisleke in se zavaruje proti temu, da bi se predlog smatral za strankarsko stvar,

ker je nastal le po želji, koristiti kmetškemu ljudstvu.

Predlog se je izročil posebnemu odseku, v katerega so se izvolili v 18 seji dne 28. januarija: mil. knezoškof in poslanci: Steinwender, Supersberg, Otič, dr. Hibler, Oraš in dr. Abuja.

XVII. seja dne 27. januarija. Razven obširne debate o agrarnem predlogu je poročal Hok o vravnanju raznih služb v bolnišnici. Poročilo kaže, da naraščajo troški za 8000 gld. na leto.

Reši se več poročil o cestnih zadevah in lokalnih železnicah. Za železnico po krški dolini prevzame dežela za 100.000 gld. glavnih akcij. Za železnico Mostič-Velikovec se ne dovoli podpore, gledé železnice Sinčaves. Železna Kaplja naj odbor še proizveduje. Za to železnico govori posl. Muri.

XVIII. seja dne 28. januarija: Reši se več formalnih zadev o novi bolnišnici itd. Deželnemu odboru se naroča, da proizveduje o novem zdravstvenem okraju Labud, ki naj obsega občine Labud, Libelče in Etendorf. Dovolj se več podpor in konečno izvoli agrarni odsek.

XIX. seja dne 29. januarija: Obširna debata je o dveh predlogih gledé plemenskih bikov, o katerih uporabi naj se uvede posebna postava. Govorili so: poročevalca Lodron in Elbl, posl. Abuja, Supersberg, Ehrenwerth, Prettner, deželni predsednik. Predlog večine se je vsprejel. — Več občinam se dovoli garancija obrestij za šolske stavbe. — Več prošenj se odkloni, med njimi prošnja katoliškega šolskega društva na Dunaju in „Südmarke“.

Gledé „Südmarke“ je omenil poročevalec Moro, da se društvo, kateremu je namen, podpirati le „Nemce“ in ki je nasprotno Slovencem, ne sme podpirati z deželnim denarjem, katerega donajajo tudi Slovenci. Sklicuje se tudi na vzgled štajerskega deželnega zbora. Dr. Steinwender se hujuje nad besedami poročevalca in pravi, da drugod ne postopajo tako. Če bomo tako „pravični“ proti manjšini, bomo povsod prikrajšani, vzdihuje. Nemce niso vprašali, so li zadovoljni s celjsko gimnazijo itd.

Steinwender-ju je kratko odgovoril posl. Muri, ki se pridružuje besedam poročevalca. Društvo ima namen, da podpira nemško narodnost proti slovenski; zato nakupuje slovenska posestva. Steinwender se sklicuje na Celje, ne vem, ali so v tem dvojezičnem mestu Nemce oropali in izpodili?! Dalo se je Slovencem za njih denar slovensko-nemško gimnazijo, oziroma par razredov, ali je to krivica? Se li Slovenci ne smejo izobraziti v svojem jeziku? — Steinwender-jev predlog se odkloni.

Reši se na to še več manjših poročil in dovoli zvezi koroških posojilnic 50 gld. podpore.

XX. seja dne 30. januarija: Reši se več vodno-zavarovalnih zadev. Po predlogu dr. Hibler-a se naroči deželnemu odboru, naj s c. kr. kmetijsko družbo in drugimi društvi dela na to, da bo leta 1898 v Celovcu jubilejna deželna razstava.

Poslanec Muri poroča o podpori, ki se naj dovoli revnejšim občinam za preskrbovanje revežev. Dovolj se 6000 gld. Sledi še več manjših poročil.

XXI. seja dne 31. januarija: Na dnevnem redu je predlog o prenaredbi deželno-zbornskega volilnega reda, o katerem se vnamé zelo obširna in živahna razprava, o kateri podrobneje poročam prihodnjič.

XXII. seja dne 1. februarja: Na znanje vzame, oziroma potrdi se več predlogov. — Obravnava se predlog Jan. Huber-a o živinski soli: Deželnemu odboru se naroči, naj združen z drugimi odbori in z deželno vlado dela pri finančnem ministerstvu na to, da se kubinska in živinska sol prodaja po državnih prodajalnicah za jednako, čim najnižjo ceno. Govoré o tem: Funder, Otič in grof Goes. Predlog se sprejme jednoglasno.

Na to se je vršila šolska debata, o kateri poročamo še natančneje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. februarja.

Socijalno-demokratski občinski program, katerega zastopajo privrženci dr. Adlerja pri agitaciji za bližajoče se občinske volitve, obsega naslednjih jednajst točk: 1. Dunaj naj spada neposredno pod državno upravo in naj se odpravi potrjenje dunajskega župana po cesarju; 2. splošna in jednaka volilna pravica v občinski zastop; 3. preo-

snova občinskega preskrbovanja revežev; 4. svobodna volitev in brezplačno dovoljenje domovinske pravice na Dunaju po dveletnem bivanju; 5. ustanovitev mestnega delavskega urada, občinskega obrtnega nadzorstva in mestne posredovalnice za službe; 6. preosnova skupne sanitetne službe in sprememba mestnega fizikata v mestni zdravstveni urad pod nadzorstvom mestnega zdravstvenega sveta; 7. strogo nadziranje stanovanj v zdravstvenem oziru; 8. preskrbovanje občine s kruhom in mesom brez posredovalne trgovine; 9. transport, snajenje ulic in kanalov, razsvetljava in zavarovanje zoper požare naj preide v občinsko upravo ter naj se določi minimalna plača za delavce in osemurni delavni čas; 10. pomnožitev šol z nič več kot trideset učenci v jedem razredu, za učila in dobro kosilo za učence naj skrbi občina na svoje stroške; 11. odprava vseh doklad na užitinski, stánarinski in drugi davek ter uvedba mestnega progresivnega dohodninskega, premoženjskega in dohodninskega davka. Naštete točke so razmotrivali razni govorniki na treh socijalno-demokratskih shodih, ki so se vršili véeraj ob mnogobrojni udeležbi. — Označeni program ima marsikatero dobro zrno, toda kar je dobrega, je lastnina krščansko socijalne stranke.

Strajk levovskih tiskarjev, ki se je pričel, kakor že objavljeno, 3. t. m., vpliva neugodno tudi na gališki deželni zbor. Deželni maršal grof Badeni je naznanil v véerajšnji seji, da se mora vsled tega nekoliko spremeniti dnevni red, ker se niso tiskana vsa odborova poročila. V prihodnji seji pride po novem načrtu na dnevni red glavna debata o deželnem proračunu. Jeden del odborovih poročil se je poslal tiskarnam v Krakovu.

Italija. Pretečeno nedeljo se je vršilo večurno ministersko posvetovanje, pri katerem so se ministri sporazumeli glede afriškega vprašanja. Kakor znano, so dosedaj nekateri ministerski člani odločno ugovarjali temu, da bi se še nadaljevala vojska z Menelikom ter so utemeljevali svoje nasvete z jako neugodnimi finančnimi razmerami. Kakor pa je posneti iz poročila „Italie“, so sedaj v tem vsi člani jedini, da se mora pomnožiti armada v Abesiniji in na Menelika tako dolgo pritiskati, dokler se ne uda. Ako bi bilo to resnično, tedaj je storila italijanska vlada zelo neumestno in nesrečen korak, kajti poleg tega, da bi razrušila vse državne finance, bi se ji vendar ne posrečilo, priti do zaželjenega cilja in si trajno prisvojiti cele Etiopije.

Vstaja na Kubi. Ko se je general Weyler kot novi vrhovni poveljnik na Kubi poslavljaj v Kadixu od svojih prijateljev in znancev, izrazil je nado, da bode v teku dveh let popolno pomiril uporne duhove na Kubi. To je sicer v jednom oziru zelo tolažilno, kajti zadnji upor na Kubi je trajal celih deset let, toda izražena nada pa ni nikaka tolažba za državno blagajno, ki je morala že sedaj šteti jedno četrtino milijarde za vzdrževanje španske armade na upornem otoku, in znašajo vsakdanji stroški blizu jeden milijon. V teku dveh let bi morala potrošiti še ogromno svoto 700 milijonov. Pri ti priliki navstaja vprašanje, kako dolgo bode voljna španska banka zakladati državo, ki že itak globoko tiči v dolgih. General Weyler sicer povdarja, da ima za nekaj časa dovolj vojnih močij na razpolago, ker se bode le polagoma pripravljaj na večjo akcijo, vendar pa ni dvomiti, da bi mu zadoščalo sedanje število vojakov, kadar se resno spoprime z sovražnikom. Poleg tega se je pa tudi izrazil, da mu ne bode mogoče, popolno pomesti na otoku, ker se roparske čete vedno potikajo po raznih pokrajinah. Umljivo je, da vlada ne more biti povsem zadovoljna s tako skromnim programom novega vrhovnega poveljnika in se morda že zdaj kesa, da ni pustila na otoku maršala Camposa, ki sicer ni ničesar obljuboval, vendar pa večkrat pokazal svojo odločnost nasproti upornikom.

Socijalne stvari.

Kmečko vprašanje.

(Dalje.)

Novodobni državi je treba denarja, in sicer mnogo, mnogo denarja. Z leti ne postaja modrejši in skromnejši, marveč vsako leto več zapravi. Leta 1858 je znašal proračun za celo našo državo z Ogerskim in Beneškim vred 380 milijonov goldinarjev. Sedaj znaša samo za našo polovico nad 600 milijonov. Leta 1880 so znašali troški 423 milijonov, leta 1890 že 545 $\frac{1}{2}$ milijona, leta 1893 pa 608 $\frac{1}{2}$ milijona. To so velikanski skoki za tako kratko dobo.

Pomenljivo je, da samo za obresti plačuje država po 151 milijonov goldinarjev vsako leto. Za vojaštvo je stalo za leto 1895 133 milijonov goldinarjev v proračunu, za skupne izdatke 70 milijonov goldinarjev (Ogri pa samo 30 milijonov). Že ta svota, ki se tako rekoč nikjer ne pozna, znaša 214 milijonov goldinarjev.

Da se spravi toliko denarja skupaj, je treba davkov. Tu pa vidimo, da je večina bremen nalozena delavskim stanovom; saj tri četrt vsega davka tvorijo nenaravnostni davki (solni, tobačni monopol, davek na žgane pijače itd.) Vsak berač, ki si skuha svoje borno kosilce, plačuje pri soli ogromen davek; nekako 80 odstotkov spravi čistega dobička država v žep od prodane soli.

Sedaj se čuje, da si misli država osvojiti na podoben način monopol na vžigalnice, da bo tako res razven praha skoraj vse obdavčeno. Če državnim davkom prištejemo še ogromne občinske in deželne doklade, potem se nam ni čuditi, če ubogi davkoplačevalni delavski stanovi komaj sopejo pod to neizrekljivo težo.

Kapitalist se jim lahko smeje. Na dunajski borzi se proda in kupi vsako leto vrednostnih papirjev in valut v znesku jedne milijarde (1000 milijonov goldinarjev). In davek za take ogromne kupčije ne znaša na leto niti 250.000 gld. Se tistim bore par krajcarjem, ki jih država nalaga pri borznih kupčijah, se znajo zviti židje izmuzati. Ko se kupuje zemljišče, zahteva država za-se do 12 odstotkov kupne cene, na borzi pa niti po 1 odstotek ne. Rotšild je na varnem brez notarjev in davkarjev spravil nad 90 milijonov goldinarjev samo pri valutni vravnavi, kajzar pa, ki si kupi kako malo njivico, plača pristojbin čisto več, nego je dal za njo.

V naši polovici imamo nad 25 bančnih zavodov, ki imajo na leto nad 60 milijonov goldinarjev dobička. Njihov davek je komaj vreden besede. Voditelji tacih zavodov imajo po 80.000 gld. letnih dohodkov, višji uradniki po 5000 do 10.000 gld., a davkar ne vé za-nje.

Zavarovalnih društev imamo nad 60, ki vlečejo od ljudstva krog 60 milijonov goldinarjev na leto. Od tega nekatera plačujejo do 30odstotne dividende svojim delničarjem, višjim uradnikom pa po 5000 do 10.000 gld. letne plače.

Lastniki državnih obligej vlečejo na leto krog 140 milijonov goldinarjev. Delničarji železniških društev spravijo krog 80 milijonov goldinarjev vsako leto v svoje varne blagajne. Ferdinandova severna železnica nosi samo Rotšildu 10 milijonov goldinarjev na leto. Delnica z imensko vrednostjo 1050 gld. (na borzi stane sedaj krog 3460 gld.), nosi na leto krog 150 gld. dividende (14 odstotkov). Tu se ne upa poseči novodobna država, ker je sama postala — proletarka, sužnja velikega kapitala.

Sam Dunaj ima nad 1000 milijonarjev. Samo v avstrijski banki je nakopičenih nad 600 milijonov goldinarjev. Žepi bogatinov so prenapolnjeni in država si ne upa jih zljajšati. Igra se slepo muho in pobira solde, ki se jih drži kri in pot pri revnem delavskem ljudstvu; dela se, kakor bi bili kapitalisti v nevidni temi, kakor bi jih ne bilo. Rotšild je na pr. plačeval do leta 1894, ko je bil še sam lastnik ostravskih premogokopov, 1300 gld. letnega davka. Sam je pa vlek dobička, kot se sedaj vidi, do 10 mil. gld. na leto.

Če še poleg tega pomislimo, da je največkrat pri skupljanju ogromnih dobičkov, sleparija in goljufija — prvo sredstvo, potem moramo že iz tega vzroka od države zahtevati, da poseže vmes. Vsaka ped zemlje je zapisana in ne more uiti davku. Torej bi morale biti zapisane tudi vsacega državljana premično denarno premoženje, ki je v sedanjih razmerah plodovitejše, nego zemljiško. A pri nas se noče o tem niti slišati. „Gospodarski razvoj, pro-ta kupčija, promet i t. d. se ne sme zavirati“, tako golči novodobna v politiki odločujoča svojst, a pri tem se sme kopati vsak dan na stotine grobov za propale gospodarske bitnosti, pri tem se sme ravnodušno gledati, kako propadajo delavski stanovi — obrtniki in kmetje v delavski proletarijat — v bele sužnje kapitalističnemu molobu.

Sicer ne moremo v tem oziru vzornih razmér iskati pri nobeni državi, ker nobena ne stoji na temelju razdeljujoče pravičnosti. Vendar pa vidimo v nekaterih, n. pr. na Angleškem vsaj nekoliko boljše razmere.

Kedar se tam, doma ali v naselbinah, ustanovi kako delniško podjetje, je treba zato posebnega zakona. Ko se podjetje dovoli, napravi vodstvo seznam

delnic in k vsaki delnici pripiše lastnikovo ime. Kdor prekupi delnico, da izbrisati prejšnje ime v delniškem katastru in zapisati svoje. Ta seznam se mora izročiti davčnemu uradu, da po njem odmeri davke; in kar je posebne važnosti, kataster se priobčuje po listih, da ve občinstvo, kedo izkorišča podjetje in kedo je vzrok morebitnim neredom.

Pri nas je predložil Plener nov davčni zakon, po katerem bi se imeli tudi kapitalisti pritegniti. A njegov poskus je ravno tako krivičen, kakor nesrečen. Stopnjevani dohodninski davek je sicer res v sedanjih razmerah jedino upravičeno davčno načelo, toda z njim ni treba dreti ljudij, ki so že tako z davkom preobloženi t. j. kmetov in malih obrtnikov. Popolnoma krivična je naredba v imenovanem zakonu, ki določuje, da se mora zaslužek moža, žene in otrok sošteti in potem odmeriti davek. Sicer pozna novodobna država samo posamnike, kakoga družabnega organizma s samostalnimi pravicami in dolžnostmi izven sebe ne priznava, ker tudi o družbah govori le kot pravnih ali pravnih osebah, a v tem slučaju, ko se gre zato, da se družinam iz nižjih stanov naloži kako breme, se brž poboljša.

Tako bi po predloženem zakonu mož, ki ima 560 gld. letnih dohodkov z ženo, ki služi ravno toliko, plačeval blizu 20 gld. davka, dasi nobeden izmed njih ne služi najvišje zakonito neobdavčene svote 600 gld.

Poštena družina bi v tem slučaju morala plačevati; nasprotno bi pa ljudje živeči v divjem zakonu — bili slobodni.

Drugih kričečih krivic v Plenerjevi predlogi ne omenjamo, samo to dostavljamo, da je po njegovi predlogi 5% največji dohodninski davek. Kdor ima nad 48.000 gld. letnih dohodkov, bo plačal 5% in naj jih šteje tudi na milijone. Pozablja se, da dobiček, ki ga spravlja kapitalist, izvira iz dela in zemlje in da ima torej tudi svoje družabne dolžnosti.

Sicer se pa stopnjevani dohodninski davek ne more pravično izvesti, dokler se ne izpremeni borzni zakon, dokler se zakonito ne prevestrojijo delniške družbe in se tako poleg zemljiške knjige ne osnuje ravno tako natančna kapitaliska knjiga.

A za to so nesposobni možje, ki služijo kot boječi mežnarji v svetišču zlatega teleta.

(Dalje sledi)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. februarija.

(Kandidatura v gorenjsko - notranjski mestni skupini za državni zbor.) Včerajšnja „N. Fr. Pr.“ poroča iz Ljubljane, da je radikalen kandidat za dopolnilno državnozbornsko volitev v gorenjsko - notranjski mestni skupini deželni arhivar g. Anton Koblar, ki bo tudi brezdvomno izvoljen, dasi bodo klerikalci odločno proti njemu. — Tudi „Narod“ je pred nekaj dnevi sporočil, da je gospod Koblar naznanil svojo kandidaturo odboru „Slovenskega društva“. — Mi za sedaj, dokler ni volitev razpisana, brez komentara to registrujemo kot novice, ki se je naznanjala po omenjenih listih.

(Iz Boh. Bistrice) 4. febr. 1896. Za spominek ranjkega g. župnika J. Mesarja so dosedaj darovali naslednji gospodje: Zarnik Matija 5 gld., Anton Belec 5 gld., Franc Buncelj 2 gld., Iv. Berlč 2 gld., Iv. Ažman 2 gld., P. Bernard Volk 1 gld., J. Schindelen 2 gld., Jernej Bohovec 1 gld., Jak. Rozman 1 gld., A. Kalan 2 gld., S. Ažman 5 gld., toraj vsega skupaj: 28 gld. — Ker je ta svota veliko premajhna, da bi se zamogel napraviti dostojen spomenik velezaslužnemu možu, prosil podpisani še enkrat vse prijatelje ranjcega, da bi blagovolili po svoji zmožnosti še kaj darovati v ta namen. Priporočam se, da se namerava narediti v Bistriški cerkvi primeren spomenik. S. Ažman, župnik.

(Slovensko gledališče) Benefica gospoda Purkrabeka se je v umetniškem oziru povoljno izvršila. Za o priliki prvega njegovega nastopa smo laskavo omenjali njegovih prednostij, katere se posebno jasno kažejo v „Trubadurju“, kjer gosp. Purkrabek poje Manrica z vsem vnosom pravega umetnika. Tudi večeraj je moral srijo „Tam že gromado vidim goreti“ ponavljati na splošno zahtevanje. Njegova ljubav, s katero se je priučil našemu jeziku v toliko, da poje že čudovito lepo slovenski, se hvali sama ob sebi in očigled njegove vestnosti, očigled njegovega pravega nazranja gledališke umetnosti, bilo bi pač želeto, da bi se gospod Purkrabek tudi v bodoče tako požrtvovalno posvečeval naši

operi, kjer je njen napredek mogoč le, če v osebnosti ne bo večnih prememb. Beneficijantu se je poklonil lovor-venec, navzoče občinstvo ga je pa z viharno pohvalo odlikovalo, kadarkoli se je nudila prilika za to. Gledališče je bilo skoro razprodano.

(Iz Radeč) 4. febr. Ker je bil občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice dne 22. m. m. slabo obiskan, vršil se je dne 26. m. m. drugi, katerega se je udeležilo obilo posestnikov. Pazljivo so sledili udeleženci predavanji potovalnega učitelja g. Gombača, ki je poučno govoril o sadjereji, trtojeji, dr. ter zlasti priporočal cepljenje ameriških trt. Po predavanji je bila volitev načelnštva. Izvoljen je bil soglasno posestnik g. Fr. Juvančič. — Dne 30. m. m. je bil pa občni zbor naše okrajne posojilnice. Sklepni račun je pokazal, da je posojilnica preteklo leto vrlo delovala in imela zelo obilo prometa. Potem se je vršila volitev novega odbora. Za načelnika je izvoljen dosedanji g. Jak. Rižnar, za pregledovalca računov pa gg. župnik Iv. Zagorjan in dr. Al. Hman. — V neki hiši blizu Zid. M. je dne 1. t. m. 8 etna deklica po nesreči prevrgla gorečo svetilko. Pri tem se je vnela obleka in mlada revica se je tako opekla, da je med prehudimi bolečinami drugi dan umrla.

(Iz Zagorja) 4. februar: Zopet je imela naša katol. delavska družba prav prijazen večer pretečeno nedeljo v društvenih prostorih. Razposlana vabila k dramatični predstavi „Lepa Zora“, katero je priredila za naš oder za dramatiko in naše društvo prevneta gospa Milačeva, privabila so zopet toliko udeležencev društvenikov in drugih, da je bila dvorana natlačeno polna. Igra sama na sebi je za naš oder in naše razmere kakor navlaš. Je bolj nabožna, brez najmanjšega spodtikljeja. A tudi igralci so svoje vloge v največjo zadovoljnost vseh navzočih pogodili. Najtežavneje vloge so prav mojstersko izvajale kraljica „Lepa Zora“ in čarodejka, katerim bi moral vsak več in ostančen kritik priznati vsestransko zadovoljnost in pohvalo. Markov močan, lepo zvoneč glas in njegovo prikupljivo kretanje nam je odkrilo novo meč na tem polju. Istotako so nas presenetili kralj, dvorska plemiča in kočijaž, ki je imel sicer kratko vlogo, a se je takoj vsem prikupil. Veseli in popolno zadovoljni smo se razšli po kratki prosti zabavi, želeč, da se kmalu vidimo pri slični igri, ki naj blaži in pošteno razveseljuje vse navzoče. Omeniti je še, da obleke za predstave ne izposojujemo, marveč imamo svojo lastnino, za kar gre zahvala dobrim rokam, v prvi vrsti gospej Milačevi, ki jo sama pripravlja in nareja za vsako igro posebej.

(Nesreča.) Iz Zagorja: V soboto je padel precejšen kamen nekemu delavcu v kamnolomu na glavo, vsled česar je v nedeljo zjutraj umrl. N. v. m. p.

(Ogenj.) Z Dobrove, 4. februar: Ogenj je nastal v ponedeljek ob 1/2 11. zvečer nenadoma v hiši pod cerkvijo. Domači so zapazili plamen, ko je že vso streho objemal, in komaj rešili sebe in živino. V jedni uri je bila pollesena, z drvmi in nastilom dobro založena „bajta“ žrtev groznega plamena. — Domačim je zgorelo precej imetja in celo denarjev v bankovcih nekaj nad 100 gld. Ker ni bilo ravno velike sapa, ni bilo ljudem, ki so hitro prispeli na pomoč, prav težkega dela. A da bi bil veter, bila bi v nevarnosti cerkev, ki je s škodljivimi kriti, vila Poklukarjeva in Mežnarjeva poslopja. Kako je ogenj nastal, se ne zna. Koča je bila zavarovana in zavarovano tudi blago v njej. Zopet smo čutili potrebo gasilnega orodja.

(Vojaški nabori) se vršé letos za mesto Ljubljana 17. in 18. marca, za ljubljansko okolico pa 10., 11., 12. in 13. marca.

(Efektno tombolo) je dovolilo finančno ministerstvo gasilnemu društvu v Bohinjski Bistrici s pogojem, da so izključeni dobitki v denarjih in da se čisti dobiček uporabi za napravo brizgalnice.

(Premije za pobite zveri in vidre.) V minulem letu je dež. odbor Kranjski dovolil 25 gld. premije za staro volkuljo, 50 gld. za 5 mladih volkov po 10 gld., in 54 gld. za 27 vider po 2 gld.

(Iz Celovca) dne 4. febr.: Minulo soboto, dne 1. febr. je umrla v Celovcu po dolgem bolehanju Ana Hadrlap, soproga „Mir“-ovega urednika.

(Odstop tržaškega škofa mil. gosp. dr. Glavine.) V posebnem pastirskem pismu se odstopivši tržaški škof dr. Glavina poslavlja od svoje škofije ter naznani tudi vzroke, zakaj da je odložil težko breme

škofovske službe. Mej drugim pravi: „Dasi je moje nameravanje, ali da se bolje izrazim, moj program moral že naprej biti jaseu Vam vsem, ker je program katoliškega škofa, vendar se mi ni zdelo odveč, Vam ga v svojem prvem pastirskem listu razložiti, dobro vedoč, da tudi najbolj znane resnice ostanejo bolje v spominu in spodbujajo h godnejšemu premišljevanju, ako se večkrat ponavljajo in zatrjujejo. Zato sem na kratko izražal svoje apostolske želje, prav za prav jedino željo svojega srca z naznanjanjem, da pridem k Vam kot služabnik miru, ljubezni in krščanske pravice. Kjer je mir, tam kraljuje tudi ljubezen, zakaj te čednosti sta si družici; mir in ljubezen pa zahtevata kot podlago krščansko pravico. In ker te tri čednosti niso potrebne samo človeštvu sploh, temveč tudi vsakemu posameznemu človeku, obetal sem Vam tedaj, da jih bom najprej jaz sam resno premišljeval in se jih — z Božjo pomočjo — posluževal kot varnega vodila v svojem škofovskem delovanju. Že nad trinajst let je preteklo po tistem znamenitem dnevu. Odkritosrdno povem, da sem v tem času užil veliko britkosti in žalosti. Dasi sem včasih imel kako tolažbo, vendar pa so bile veliko bolj pogostne in obilne solze, ki so jih morale liti moje oči. Moje solze pa niso izvirale iz spoznanja, da so ljudje najboljše moje namene prezirali ali pa napačno tolmačili. „Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, kateri je hvaljen veekomaj, vé, da ne lažem“ (2. Kor. 11, 31), ko trdim, da nisem iskal ni samega sebe, ni svoje slave, ni drugega časnega dobra, ampak jedino to, da po vesti natančno izpolnujem svojo dolžnost. — Spoznavajoč pa tudi v britkosti in v težavah voljo Gospodovo, bil sem pripravljen še dalje vstrajati v težki službi, dokler bi me bil Gospod poklical v boljše življenje. Tudi protivnosti ali nevolje me ne bi bile utrudile, ako bi se jim ne bila pridružila še druga okolnost, katera me je močno vznemirjala ter nagnila, da sem se premislil.

Bolehnost slabi že dalje časa sém moje telesne moči tako, da mi je izvrševanje težkih škofovskih dolžnostij premučno in, rekel bi, skoro nemogoče. Tudi leta vedno hujše čutim, posebno ker se mi je neprenehoma boriti s težavami, ki se često upirajo tudi najbolj velikodušnim nameram in ovirajo še tako sveta podjetja. Zato so mi vedno močnejše donele na ušesa besede modrijanove: (Bog) „bo strahovitno in nanaglo manad vas prišel; ker silno ostra sodba se godi njim, ki so predpostavljene.“ (Modr. 6, 6). Mislil sem torej, da bi druga, krepkejša moč z večo koristjo pokrivala to častitljivo škofijsko stolico, ter sem sklenil iz lastne in proste volje, da se odpovem vladanju teh združenih škofij. Mojo ponižno prošnjo je najvišji Pastir sv. Cerkve, premilostno uvažujoč od mene navedene tehtne razloge, dobrotljivo uslišal, ter me v konsistoriju dne 2. decembra t. l. oprostil dolžnostij do teh združenih škofij. — Nato se zahvali svojemu dragemu prečastnemu generalnemu vikarju dr. Ivanu Šustu za njegovo vedno radovoljno, požrtvovalno in skrbno pomoč, kakor tudi vsem duhovnom in vernikom za znake odanosti in ljubezni, želeč vsem obilnega blagoslova božjega.

IX X

(Iz Prage) 1. februarija. Nemci nočejo o češkem državnem pravu nič slišati. Ko se je bral Heroldov predlog v komisiji, so šli iz zbornice. Veleposestniki so za državno pravo, tako sta se izrazila grof Bugoi in knez Schwarzenberg. Oba sta pa zahtevala, da se mora bolj jasno označiti njegov pomen; ne razloči se namreč, kaj naj se razumeva pod državnim pravom in kakšen pomen naj ima ozir gledé monarhije. — Gospodom Mladočehom so dijete deželnega zbora premajhne, radi bi imeli desetak na dan. Glejte, glejte! Staročehi so bili zadovoljni s petakom, njih nasledniki ne več. Vsaj pa tudi drugače ne morejo. Ali niso v taboru Gregrovem? Tako naj delajo, kakor on, in prihranili si bodo kakšen stotak. Mnogega tudi nihče v deželnem zboru pogrešal ne bode. Iz tega se spoznava njih ljubezen do naroda: plačaj, dobro plačaj, ker tvoje koristi zastopamo — pardon, ker se na tvoj račun kregamo in veselo živimo. Hitrejše bi se vršile zbornične obravnave, ako bi bili poslanci v kakem „konklave“, in še druga reč bi se desegla, namreč ne bilo bi toliko kandidatov, zato pa več delavnih moči. Poslanstvo je res požrtvovalno opravilo, a tudi častno. — Pri volitvah na Smihovu je bilo pet kandidatov; izvoljen je bil Koldinky s 787 glasovi. — V tem tednu sta vznemirila prebivalce

dva požara, v Bubenči, kjer je pogorela papirnica, in na Mali Strani, kjer je pogorel Odkolkov mlin. V papirnici je škoda nad 600.000 gl., v mlinu do 300.000 gl. — V Budjejevicah sta se duelirala pod jako težkimi pogoji neki stotnik in nadporočnik; stotnik je vsekal svojemu nasprotniku štiri hude rane in se tako nad njim maščeval. Vzrok ni prav dosti delikaten. — Lesni trgovci v Podskali, Pick, Winterberg in drugi od „unsere Leut“ so dobili dovoljenje, da si smejo napraviti na takozvanem cesarskem travniku luko za svoj les. Ta luka ne bode nič drugzega, kot ribnik, in sicer za Prago jako nevaren ribnik. Kadar naraste voda, žene les proti mostovom in jih podira; v živem spominu je še Karlov most. Dosedanji prostori za les so nevarni in ribnik nevarnosti ne bode odpravil, to odpravi, ako se preselijo drvarji v Holešovice. Ali je že tako gotovo, da bodo bregovi dovolj močni? Krona vsega je, da se napravi nova luka za denar mesta in dežele v malem znesku 2 milijonov goldinarjev. Žid vse doseže! Kaj se je že vse govorilo in pisalo o assanaciji Prage, koliko potov se mora storiti, predno dovoli vlada podreti kos kakega trdnjavskega zidu, tukaj se pa ne ozira nikdo na škodo, nevarnost in nepriloznosti, dovoljenje se da. Praga in Smihov bodeta zoper dovoljenje protestirala. Zuane so škoda na Ogerskem, kjer so se udri bregovi ob Tisi, pri Szegedinu. Na Francoskem je vlni predrla voda granitni breg in preplavila nižje ležeče vasi. Kako lahko se zgodi kaj takega v Pragi in življenje 300.000 ljudi je v nevarnosti.

Društva.

(Občni zbor kmetijske podružnice v Velikih Lašičah) se bo vršil v nedeljo dne 9. t. m., ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju. — Vspored: Poučni govor gosp. tajnika c. kr. kmetijske družbe, g. Pirca. 2. Poročilo podružničnega tajnika in blagajnika. 3. Slučajnosti. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Telegrami.

Dunaj, 4. februarja. Posl. dr. Lueger in tovariši so stavili v današnji seji nujni predlog, v katerem zahtevajo, naj se takoj razpišejo občinske volitve. Predlog se je odklonil s 36 proti 25 glasovom.

Dunaj, 4. februarja. Iz Sredca se poroča: Kneginja Marija Lujiza se ne bode udeležila slavnosti Borisovega prekrsta in bode odpotovala kot bolgarska kneginja v Francijo.

Celovec, 5. februarja. Juridico-politični odsek deželnega zbora je sklenil, predlagati zboru, da se o vladni predlogi, naj se uvede verouk na zgornji realki, niti ne obravnava v deželnem zboru.

Budimpešta, 4. februarja. Avstrijski minister za železnice, Guttenberg, je dospel danes iz Dunaja.

Budimpešta, 4. februarja. (Poslanska zbornica.) V današnji seji se je vnela daljša in zelo živahna debata glede izгона inozemskih socijalističnih agitatorjev iz Ogerske. Posl. Horvath je izjavil, da notranji minister ni mogel boljšega ukreniti, ker Ogerska ne sme biti pribežališče vseh inozemskih agitatorjev.

Cetinje, 4. februarja. Knez Nikolaj je podelil carigradskemu patrijarhu veliki križ Danilovega reda.

Petrograd, 4. februarja. Tukajšnji listi se zelo laskavo izražajo o manifestu princa Ferdinanda.

Benetke, 4. februarja. V pretekli noči je vpepelil požar večji del tukajšne tovarne za volneno blago. Škoda je znatna. Ponesrečenih je 10 oseb, mej njimi 2 gasilca.

Pariz, 4. februarja. Zunanji minister je danes naznanil zunanjim velevladim, da je Francija vzela v posest Madagaskar.

Berolin, 4. februarja. Državni zbor je danes nadaljeval posvetovanje o državljan-

skem zakoniku. Večina govornikov je zahtevala, naj se izroči predloga posebni komisiji. Vladni zastopnik je izjavil, da označuje ta predloga velik napredek v vseh strokah dosedanjega zakona.

Madrid, 4. februarja. Po uradnem poročilu iz Havane so se španjski vojaki dvakrat spoprijeli z vstaši, ki so izgubili nekaj mož. Blizu San Filippe so z nova napadli železniški vlak, ki je bil napolnjen z vojaki. Ti so se še pravočasno rešili ter se zagnali na napadavalce. Na obeh straneh je padlo več vojakov.

Umrli so:

1. februarja. Ivana Čamernik, delavka, 34 let, Vrtnice ulice 8, jetika. — Karol pl. Platzer, železniški oficijal, 52 let, cesta na južno železnico 1, sepsis.

2. februarja. Karol Pisačič, trgovski pomočnik, 18 let, Špitalake ulice 7, samomor, se je ustrelil. — Ludovik Jerina, izkuhov sin, 1½ leta, Karlovska cesta 13, croup. — Alojzij Cimolino, zidar, okoli 40 let star, se je na južnem kolodvoru vrgel na tir ter bil povožen.

3. februarja. Ciril Ekar, krojačev sin, 5 let, Vožarski pot št. 3, plućnica. — Jožef Kordin, trgovec, 71 let, Pred škofijo št. 4, ostarelost.

Tujci.

2. februarja.

Pri **Slonu**: Zoerer, Donheffer, Wehrin z Dunaja. — Zeunik iz Divače. — Gasparič z Rakeka. — Paulin iz Gorice.

Pri **Maltcu**: Pohlidal, Dessauer, Holzmann, Menkeš in Spielmann z Dunaja. — Ziesche iz Lipsije. — Baumrück iz Budimpešte. — Saunwald iz Bregence. — Krainz iz Pečuha. — Durst iz Norimberka. — Schink iz Zagorja. — Deutsch iz Zagreba. — Fürst iz Grada. — Bois iz Trsta. — Polezek iz Št. Ruprta.

Pri **bavarskem dvoru**: Semann iz Hurg-a. — Javornik iz Žalne.

Pri **Lloyd**: Haydn iz Ljubna. — Wolf iz Postojine. — Selak iz Kočevja. — Dermota iz Poljan. — Kline iz Lukovice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Vaber iz Trsta. — Fischl iz Prage. — Kristan iz Št. Ruperta. — Lorenci z Nabrežine. — Jenuk iz Brna.

Pri **avstrijskem caru**: Sterle iz Loža. — Jeglič od Sv. Križa. — Haman iz Grada.

Tržne cene v Ljubljani

dné 5. februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 80	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	7 50	Surovo maslo,	80
Ječmen,	6 50	Jajce, jedno	3
Oves,	6 80	Mleko, liter	10
Ajda,	7 50	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 50	Telečje	70
Koruza,	5 50	Svinjsko	60
Krompir,	2 80	Kostrunovo	40
Leča, hktl.	10	Piščanec	60
Grah,	10	Golob	22
Fižol,	12	Seno, 100 kgr.	32
Maslo, kgr.	90	Slama, 100	70
Mast,	70	Drva trda, 4 kub.m.	60
Špeh svež,	62	" mehka, 4 " "	80

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celzijju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
4	9. zvečer	749.9	-2.4	sr svzh.	jasno	
5	7. zjutraj	749.5	-3.0	sl. jzah.	megla	0.0
	2. popol.	746.9	+3.5	sl. jvzh.	jasno	

Srednja včerajšna temperatura -3.4°, in za 2.1 pod normalom.

Zahvala.

91 1-1

Podpisani občinski zastop občine Mekinje si šteje v dolžnost, da se javno zahvali odvetniku blag. gosp. dr. Ivanu Šusteršiču, ker je naše interese v preporni zadevi zaradi takozvanega Suševga mostu preko Neveljce nasproti občinskemu zastopu kamniškemu pri najvišjem upravnem sodišču na Dunaju tako modro in vrlo zastopal ter nam do pravičnega izida pomagal. Tudi mu izrekamo zahvalo z ozirom na prav neznamenit ekpenzar, s katerim je imenovani g. odvetnik komaj lastne stroške pokrtil. Povrni Vam Bog!

Občinski zastop občine Mekinje pri Kamniku,
dné 2. februarja 1896.

Franco Maleš,
župan.

Janex Čerin, Jernej Jan,
občinska svetovalec.

VABILO

k

občnemu zboru

hranilnice in posojilnice v Metliki,

ki se bode vršil

na pepelnično sredo, dné 19. febr. 1896,
ob 10. uri dopoldne

v prošnji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in računskega pregledovalca.
2. Volitev načelstva in računskega pregledovalca.
3. Nasvèti.

V Metliki, dné 1. februarja 1896.

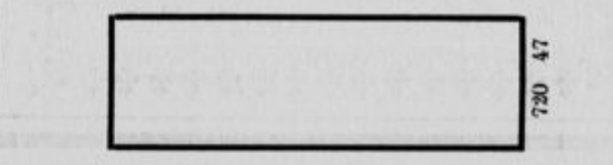
90 1-1

Načelstvo.

Lepo stanovanje

v II. nadstropju, s 5. sobami in zraven spadsjocimi deli oddati je s 1. mareljem t. l.

Natančneje pové lastnik **Alojzij Vodnik**, kamnosek, Kolodvorske ulice št. 34. 94 3-1

Prečast. duhovščini
za liturgično uporabo najbolje priporočeno

V. A. Vinding-a

v Bistrici ob Dravi na Koroškem
patentovano, na posebni način prirejeno

oglje za kadilnice

100 komadov gl. 1.80, poštni zabojček po
150, 200 in 300 komadov.

Pri naročilih blagovili naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stenj za večno luč.

Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto oglje za kadilnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovillite mi poslati zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III., Badgasse 4, v maju 1895. I bl, t. č. superijor. 19 52-51

Zahvala.

93 1-1

Vsem, kateri so med boleznijo in ob smrti preblage rajnke gospe

Josipine Kumer roj. Dolensšek

izkazali svoje milo sočutje, darovali krasne vence in v tako obilnem številu spremili blago rajnko k večnemu počitku, izreka najtoplejšo in najprisrčnejšo zahvalo

žalujoča rodbina.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
saznamovanih
menic in vrednostij

Tesarski obrt

v Ljubljani,

Nove ulice št. 5

Se priporoča v vsa tesarska stavbena dela.
— Cene povsem terpežnemu, zanesljivemu delu primerno nizke.

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

658 26-26

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

in zapriseženi izvedenec
c. kr. deželne sodnije.

Svetovnoznano je

Chicago namizno stensko ali potno budilo s hrupno pripravo, katero tako dolgo zvoní, da se imejitelj zbudi. Ne potrebuje nobene poprave, ker je vse jekleno. Okrov je srebrno-nikelnat, pozlačena fasada, samo I. vrste s polnem jamstvom, da dobro gré. Cena 2 gld., s kazalcem dneva 2 gld. 50 kr., s ponoči se svetlečim cifernikom 30 kr. več. **Novo!** Ura „Globe“, ki bje namesto budila 3 gld. 25 kr., stoji ura ali za obesiti, 18 cm. visoka. Triumf budilna ura s kazalcem datuma in dnevnikom, kaže imena dnij celega meseca gld. 3-25.

Budilo z muziko gld. 6-50. Pošilja se proti poštnem povzetju. Ilustrovani ceniki se dopošljejo zastonj. 75 10-2

M. Rundbakin, Dunaj II, Glockengasse 2.

Zavod

34 za 26-2

umetnost
slikarij

na
steklo

v
B.Škarda

v Brnu.

Specijaliteta:

Izdelovanje cer-

kvenih oken.

Sedemkrat odlikovan.

Ceniki zastonj
in franko.

Katalogi na upogled.

Najboljše, svetovno črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje obuvala lepo temno-črno se lesketajoča in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le

Fernolendtovo
črnilo za čevlje

c. kr. priv. tovarne,
ustanov- ljene
eta 1832 na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: St. Fernolendt.

Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svitla naravna crme za svitlo usnjato obuvalo in pisarni pečatni vosek. 33 52-4

Najlepše darilo

za

godovne in svečane prilike.

Oljnati portret 85x75 cm

Antona Martina Slomškega,

najfineje po najboljšem izvirniku izveden, na platno napet, v zlatih kovinsko-barok, antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld. dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovincem, bilo bi preveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najboljše in najlepše pedagoške spise in domovinsko ljubezen v nemajoča pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vneti zagovornik pravice Slovincem. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovincem. 741 10-9

Koverta s firmo

vizitnice in

trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

St. 102.

79 2-2

Razglas.

Ribarstvo v samosvojih okrajih mestne občine kranjske št. 12 in 14 dalo se bode potom javne dražbe dne 8. februvarija t. l. ob 9. uri dopoldne v mestni hiši v Kranju v najem.

Zskupni pogoji so v mestni pisarni na upogled.

Županstvo v Kranju, dne 30. januarija 1896.

Konrad Hopperwieser-jev c. kr. priv. zavod za izdelovanje orgelj v Gradcu, Lendplatz 27,

se priporoča v izdelovanje novih orgelj v poljubni velikosti (s patentovano tipalno registraturo), pa tudi v prenavljanja in popravljanja starih orgelj.

Ker sem se strokovno izveščal v največjih in najslovičnejših zavodih za izdelovanje orgelj v Nemčiji, kakor so: E. F. Walcker v Ludwigsburg-u, W. Sauer v Frankobrodu in F. G. Weigle v Stuttgart-u, torej morem tako gledé na umetniško izvršitev in trpežnost, kakor tudi gledé na uporabo najboljših priznanih novostij kar najboljše ustreči. — Priporočilna pisma so na razpolago. — Dolgoletno jamstvo, zmerne cene, poštna postrežba. 23 26-14

Razglas.

88 3-1

V imenu stavbenega odbora razpisuje podpisani

minuendo - dražbo

o zgradbi novega zvonika pri župnijski cerkvi v Kolovratu.

Dražba se bo vržila dne 20. februvarija t. l. ob 10. uri dopoldne v župnišču v Kolovratu.

Dotična zgradba je proračunjena na 5840 gld 17 kr. av. v.

Proračun in načrti so v župnišču na razpolago in pregled. — Podvzetnik bo vložil isti dan 10% kavecije do dne zgradbe in kolavdacije.

Kolovrat, dne 4. februvarija 1896.

Gašper Vilman, načelnik.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Slovensko-nemški slovar.

Izdan na troške rajnega knezoškofa Ant. Al. Wolfa.

Uredil

M. Pleteršnik.

Dva zvezka (118 pôl vél. osm.), nevezana 11 gld. 50 kr., vezana v polfranc. izvirnih platnicah 14 gld. 50 kr.

Dunajska borza.

Dne 5. februvarija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 10 .
Avstrijska zlata renta 4%	122 . 55 .
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 . 50 .
Ogerska zlata renta 4%	122 . 70 .
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 . 10 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1045
Kreditne delnice, 160 gld.	378 . 75 .
London vista	121 . 20 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 . 22 1/2 .
20 mark	11 . 84 .
20 frankov (napoleonador)	9 . 61 .
Italijanski bankovci	44 . 15 .
C. kr. cekini	5 . 69 .

Dne 4. februvarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192 . 25 .
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 . 45 .
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 . 50 .
Dunavske vranavne srečke 5%	128 . 50 .
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107
Posojilo goriškega mesta	112
4% kranjsko deželno posojilo	98 . 66 .
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 25 .
Priporitetne obveznice državne železnice	224
južne železnice 3%	169 . 25 .
južne železnice 5%	131
dolenjskih železnic 4%	99 . 56 .

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	136
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . 50 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 75 .
Salmove srečke, 40 gld.	67
St. Genois srečke, 40 gld.	72
Waldsteinove srečke, 20 gld.	52
Ljubljanske srečke	23 . 25 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	174 . 25 .
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3455
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	471
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 . 75 .
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	62
Montanska družba avstr. plan.	86 . 75 .
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171
Papirnih rubljev 100	125 . 75 .

Nakup in prodaja

sakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Savarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.